

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΑΚΗΣ ΤΖΩΝΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΑΚΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. α. Λ

β. Σ

γ. Λ

δ. Σ

ε. Σ

A2. Δ

A3. Δ

ΘΕΜΑ Β

Σχολικό βιβλίο-σελ. 142,143: Το Α.Ε.Π. ως δείκτης οικονομικής ευημερίας και οι αδυναμίες του

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Μεταξύ των ετών Α και Β θεωρούμε ως έτος βάσης το αρχικό έτος, δηλαδή το έτος Α, οπότε στο έτος Α έχουμε $\Delta. Τ.Α = 100$ και $Α.Ε.Π.ΣΤ.Τ = Α.Ε.Π.ΤΡ.Τ$. Αφού ο ρυθμός μεταβολής των τιμών ήταν 20%, στο έτος Β ο δείκτης τιμών είναι $\Delta. Τ.Β = 100 + 100 \cdot 20/100 = 120$. Με βάση τον τύπο του κ.κ. πραγματικού Α.Ε.Π. για το έτος Α έχουμε

$$\kappa. \kappa. \text{πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{πληθυσμός}} \Rightarrow 8 = \frac{Α.Ε.Π.ΣΤ.Τ.}{25} \Rightarrow Α.Ε.Π.ΣΤ.Τ. = 200 = Α.Ε.Π.ΑΤΡ.Τ.$$

και με ανάλογο τρόπο $Α.Ε.Π.ΒΣΤ.Τ. = 300$. Για το έτος Β έχουμε

$$Α.Ε.Π.ΒΣΤ.Τ. = \frac{Α.Ε.Π.ΒΤΡ.Τ.}{\Delta.Τ.Β} \cdot 100 \Rightarrow 300 = \frac{Α.Ε.Π.ΒΤΡ.Τ.}{120} 100 \Rightarrow Α.Ε.Π.ΒΤΡ.Τ. = 360.$$

Γ2. Γνωρίζουμε ότι, όταν μια οικονομία θεωρούμε ότι παράγει ένα μόνο προϊόν και το Α.Ε.Π. υπολογίζεται σε σταθερές τιμές, η ποσοστιαία μεταβολή του είναι ίση με την ποσοστιαία μεταβολή της παραγόμενης ποσότητας. Η ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού Α.Ε.Π. είναι $\% \text{μεταβολή} = \frac{300-200}{200} 100 = 50$. Άρα και η ποσοστιαία μεταβολή της παραγόμενης ποσότητας θα είναι επίσης 50%, οπότε έχουμε $Q_B = Q_A + Q_A \frac{50}{100} \Rightarrow 150 = Q_A + Q_A \frac{50}{100} \Rightarrow Q_A = 100$. Άρα οι ποσότητες παραγωγής του αγαθού Χ στα δύο έτη Α και Β είναι 100 και 150 αντίστοιχα.

Γ3. Επειδή ως έτος βάσης έχουμε θεωρήσει το έτος Α και παράγεται ένα μόνο αγαθό, για το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές ισχύει $Α.Ε.Π.ΣΤ.Τ. = \text{Τιμή έτους βάσης} \times \text{Ποσότητα έτους}$ οπότε για το έτος Β έχουμε $300 = P_A \cdot 150$ άρα $P_A = 2$. Τότε, με βάση το ποσοστό μεταβολής των τιμών, έχουμε $P_B = 2 + 2 \cdot 20/100 = 2,4$.

Γ4. Αφού έτος βάσης θεωρείται το έτος Β, για το Α.Ε.Π. του έτους Α σε σταθερές τιμές έχουμε ότι $Α.Ε.Π.ΑΣΤ.Τ. = \text{Τιμή έτους βάσης} \times \text{Ποσότητα έτους} = 2,4 \times 100 = 240$. Στο έτος Β ισχύει ότι $Α.Ε.Π.ΣΤ.Τ. = Α.Ε.Π.ΤΡ.Τ. = 360$. Επομένως η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. είναι

$$\% \text{Πραγματική μεταβολή} = \frac{Α.Ε.Π.ΤΡ.Τ. - Α.Ε.Π.ΑΣΤ.Τ.}{Α.Ε.Π.ΑΣΤ.Τ.} \cdot 100 = \frac{360 - 240}{240} 100 = 50.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Αφού η εξίσωση της προσφοράς είναι της μορφής $Q_S = \beta P$ και στο σημείο ισορροπίας έχουμε $P=20$ και $Q=10$, έχουμε: $10 = \beta \cdot 20$ οπότε $\beta = 1/2$ και η εξίσωση της προσφοράς είναι $Q_S = \frac{P}{2}$. Επειδή το σημείο ισορροπίας συμπίπτει με το μέσο M της καμπύλης ζήτησης, έχουμε $P_M = \frac{P_A + P_B}{2}$ και $Q_M = \frac{Q_A + Q_B}{2}$ όπου A και B είναι τα σημεία τομής της καμπύλης ζήτησης με τους άξονες της τιμής και της ποσότητας και ισχύει $P_B = 0$ και $Q_A = 0$. Άρα έχουμε

$$20 = \frac{P_A + 0}{2} \text{ οπότε } P_A = 40 \text{ και } 10 = \frac{0 + Q_B}{2} \text{ οπότε } Q_B = 20$$

Η εξίσωση της ζήτησης είναι της μορφής $Q_D = \alpha + \beta P$. Σχηματίζουμε ένα σύστημα δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους, οπότε έχουμε $10 = \alpha + \beta \cdot 20$ και $0 = \alpha + \beta \cdot 40$. Από τη λύση του συστήματος βρίσκουμε ότι η εξίσωση της ζήτησης είναι $Q_D = 20 - \frac{P}{2}$.

Δ2. α. Επειδή στο νέο σημείο ισορροπίας ισχύει $|E_D| < 1$ συμπεραίνουμε ότι η καμπύλη προσφοράς μετακινήθηκε προς τα δεξιά. Αυτό σημαίνει ότι η προσφορά αυξήθηκε οπότε οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών έχουν μειωθεί.

β. Έστω K το νέο σημείο ισορροπίας το οποίο θεωρούμε ως αρχικό, στο οποίο η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή είναι, σε απόλυτη τιμή, ίση με $5/15$. Στον τύπο της ελαστικότητας ως προς την τιμή, το κλάσμα $\Delta Q / \Delta P$ δείχνει το συντελεστή διεύθυνσης της καμπύλης ζήτησης, δηλαδή ισχύει $\frac{\Delta Q}{\Delta P} = -\frac{1}{2}$. Από τον τύπο της ελαστικότητας ζήτησης και την εξίσωση της ζήτησης έχουμε

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_K}{Q_{DK}} \Rightarrow -\frac{5}{15} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{P_K}{Q_{DK}} \Rightarrow -\frac{5}{15} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{P_K}{20 - \frac{P_K}{2}} \Rightarrow P_K = 10.$$

Αντικαθιστώντας τη νέα τιμή ισορροπίας στην εξίσωση της ζήτησης βρίσκουμε τη νέα ποσότητα ισορροπίας: $Q_K = 20 - \frac{P_K}{2} = 20 - \frac{10}{2} = 15$.

Δ3. α. Η συνολική δαπάνη στα δύο σημεία ισορροπίας είναι $\Sigma \Delta_M = P_M \cdot Q_M = 20 \cdot 10 = 200$ στο αρχικό και $\Sigma \Delta_K = P_K \cdot Q_K = 10 \cdot 15 = 150$ στο τελικό. Άρα η ποσοστιαία μεταβολή είναι

$$\% \text{μεταβολή} = \frac{\text{Τελικό} - \text{Αρχικό}}{\text{Αρχικό}} \cdot 100 = \frac{150 - 200}{200} \cdot 100 = -25$$

β. Για την εξήγηση της μεταβολής της συνολικής δαπάνης χρησιμοποιούμε την ελαστικότητα τόξου μεταξύ των δύο σημείων ισορροπίας. Άρα

$$E_T = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_M + P_K}{Q_M + Q_K} = \frac{15 - 10}{10 - 20} \cdot \frac{20 + 10}{10 + 15} = -\frac{3}{5}. \text{ Επειδή ισχύει } |E_T| < 1, \text{ η συνολική δαπάνη μεταβλήθηκε όπως η τιμή.}$$